

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Merverdiavgift på finansielle tjenester

Regjeringen tar sikte på å fremme forslag om å utvide merverdiavgiftsgrunnlaget til å inkludere finansielle tjenester. Dette er i tråd med Skatteutvalgets forslag. Regjeringen vil komme tilbake med forslag i de kommende budsjetter, og tidligst i forbindelse med 2017-budsjettet.

Eksisterende unntak for merverdiavgift for finansielle tjenester

Omsetning og formidling av finansielle tjenester er unntatt fra merverdiavgift. Dette innebærer at det ikke skal beregnes utgående merverdiavgift ved omsetning av finansielle tjenester. Motstykket er at det ikke foreligger fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelser til bruk i slik virksomhet. Bakgrunn for unntaket er først og fremst knyttet til at det er vanskelig å fastsette et egnet grunnlag for å beregne avgift på marginbaserte tjenester, for eksempel for bankenes rentemarginer.

Merverdiavgiftsunntaket innebærer at merverdiavgiften utgjør en kostnad på vare- og tjenesteinnsatsen i finansiell tjenesteproduksjon. Dette er uheldig da det kan påvirke sammensetningen av produksjonen. Merverdiavgiften kan eksempelvis være et hinder for innkjøp av tjenester eksternt (med merverdiavgift), selv om dette er mer effektivt enn at finansforetakene produserer dem selv.

Merverdiavgiften skal være en avgift på sluttforbruk, og bør derfor ikke belastes næringsdrivende. Den manglende fradragsretten for vare- og tjenesteinnsats i finanssektoren innebærer at næringsdrivende som kjøper finansielle tjenester, blir overbeskattet. Manglende merverdiavgift på finansielle tjenester innebærer at finansielle tjenester til ordinære forbrukere er underbeskattet.

Ved eksport av varer og tjenester fra Norge til utlandet vil det i det generelle merverdiavgiftssystemet være full fradragsrett for avgiftspliktig virksomhet samtidig som det ilegges en sats på 0 (nullsats) ved eksport. Siden det er manglende fradragsrett i finanssektoren, vil eksport av slike tjenester fra Norge også være overbeskattet.

Merverdiavgift på finansielle tjenester som ytes mot konkrete vederlag

Vederlagsstrukturen i finanssektoren er sammensatt ved at finansforetakenes inntekter kommer både fra marginer, eksempelvis netto renteinntekter, og fra direkte betaling i form av gebyrer, honorarer mv. Finansielle tjenester som omsettes mot konkrete, lett identifiserbare vederlag som f.eks. gebyrer er teknisk sett godt egnet for merverdiavgiftsplikt.

Departementet antar at det ikke vil medføre store tekniske problemer å innføre merverdiavgift på finansielle tjenester som omsettes mot konkrete, identifiserbare vederlag. Det kan imidlertid være nødvendig å se nærmere på vederlagsstrukturen for enkelte kategorier av finansielle tjenester for å utforme robuste regler for blant annet å unngå uheldige tilpasninger. Det må gjøres et betydelig regelteknisk arbeid før et konkret forslag kan sendes på høring og deretter presenteres for Stortinget.

Avgift på margininntekter

Med utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget til å omfatte flere finansielle tjenester bør samtidig margininntekter, for eksempel rentemarginer som er differansen mellom utlåns- og innlånsrenter, også beskattes.

Margininntektene er vederlaget for det finansielle produktet (utenom konkret vederlag) fratrukket direkte finansielle kostnader. Skattegrunnlaget for en avgift på margininntekter bør defineres ut fra aggregerte størrelser, og ikke for hver transaksjon slik som merverdiavgiften. En slik avgift på margininntekter bør utformes slik at den har flest mulig av merverdiavgiftenes nøytralitetsegenskaper.

En avgift på margininntekter som i størst mulig grad skal ivareta merverdiavgiftens nøytralitetsegenskaper, vil være en nyvinning internasjonalt, og utformingen av avgiftsgrunnlaget er et krevende arbeid. I arbeidet med å etablere regelverk for en slik avgift kan en derfor ikke basere seg på erfaringer fra andre land. I den grad arbeidet med innføringen av en marginavgift viser at regelverket blir for komplisert for skattyter eller for skattemyndighetene, vil departementet vurdere enklere varianter.

Departementet vil komme tilbake med et konkret forslag som i størst mulig grad ivaretar merverdiavgiftens egenskaper. Forslaget vil legges fram sammen med forslag til å utvide merverdiavgiften til å omfatte gebyrbelagte finansielle tjenester. Det vil tidligst skje i forbindelse med 2017-budsjettet. Se Meld. St. 4 (2015-2016), kapittel 11 for en nærmere omtale av forslagene.